

Dóra László

Kölcsönzési ranglisták – 2018

Egy korábbi – e lap hasábjain *Mit olvastunk 2015-ben?*¹ címmel megjelent – írásunkban felmértük egy fővárosi peremkerület könyvtárának látogatottságát. Adataink az olvasói statisztikára támaszkodtak, amelyek segítségével megvizsgáltuk a könyvtárba beiratkozott személyek számát, a beiratkozás módját, életkorukat, valamint a nemek összetételét. Ezenkívül a vizsgált könyvtár kölcsönzési statisztikáiból összeállítottuk a legkeresettebb szerzők és a legtöbbet kölcsönzött könyvek listáját.

Most, három évvel később megismételtük felmérésünket ugyanabban a könyvtárban. A 2015-ös év eredményeit figyelembe véve hipotézisünk szerint a beiratkozott olvasók számának továbbra is csökkenő tendenciát kellene mutatnia. 2010-től vizsgáltuk a könyvtárhasználók számát eredeti felmérésünkben, és attól az évtől fogva ez a mutatószám egyértelműen csökkent a cikk megjelenéséig. Az értékeket ezúttal is egész százalékokra kerekítettük a könnyebb „olvashatóság” kedvéért.

2015-ben 312 beiratkozott olvasója volt a bibliotékának, egy évvel később ez a szám megugrott 365-re, 2017-ben 339 volt, míg tavaly egy fővel emelkedett a létszám. Az eredmény tehát hullámzó, de a három évvel ezelőtti állapotot tekintve mindenképpen emelkedett az olvasók létszáma.

A nemek aránya 60% - 40% volt a férfiak hátrányára, míg 2018-ban ez az arány tovább romlott: az olvasók 74%-a volt nő (251 fő), 26%-a férfi (89 fő). Az olvasók átlagéletkora viszont 55,7 évről 49,8-re változott. Három éve a legfiatalabb olvasó 10 éves volt, ez az életkori szám most is igaz, de a legidősebb olvasó már nem 84 éves, hanem 76. Ez talán biztató adat, amely azt jelzi, hogy az olvasók életkora – természetesen csak átlagban – egyre fiatalabb.

Egész évre vonatkozólag most is a korábbi számmal megegyező arányban váltottak beiratkozási jegyet, ez az az adott évben beiratkozottak 59%-a (201 fő). A többi beiratkozó fél évre kötelezte el magát (139 fő, 41%), és negyedévre senki nem vette igénybe a szolgáltatásokat, pedig ez a számarány 2015-ben fél évre 20% és negyedévre 21% volt.

Összefoglalóan tehát a használók több időre vették igénybe a könyvtári szolgáltatásokat, mint három éve, és ez az érdeklődésük növekedését mutathatja.

Diákigazolvánnyal 2015-ben 56 fő, azaz 18% váltott tagságot, ez a szám tavaly 88 fő, 26% volt. Nyugdíjas kedvezményt korábban 108-an kaptak, ami 35%-os arány, most mindössze 85-en, amely 25%-os arányt mutat. Ebből kiszámolva 200 fő, vagyis 59% vett teljes árú jegyet a 2018-as évben, míg korábban ez 47% volt. Az arányok eltolódása itt is megmutatkozik, vagyis több a fiatal könyvtárhasználó és többen vásároltak tagságot teljes áron, a nyugdíjas kedvezménnyel rendelkezők száma pedig csökkent.

A legolvasottabb szerzők és művek

A táblázatban egymás mellett szerepelnek a 2015-ös és a 2018-as adatok, összehasonlításképpen. A legolvasottabb szerzők közé ugyanazzal a módszerrel kerültek be az írók, vagyis akiknek a legtöbb könyvét kölcsönözték ki a vizsgált könyvtárban.

Sor-szám	2015 legolvasottabb szerzője	2018 legolvasottabb szerzője
1.	Ken Follett	Gerald Durrell
2.	Robin Cook	Tony Wolf
3.	Agatha Christie	J. R. dos Santos
4.	Dan Brown	Nora Roberts
5.	Vavyan Fable	Aldous Huxley
6.	Erika Mitchell James	Mikszáth Kálmán
7.	Stephenie Meyer	Lackfi János
8.	Stephen King	Janikovszky Éva
9.	Danielle Steel	Jojo Moyes
10.	J. K. Rowling	Felméri Péter

1. táblázat: Legolvasottabb szerzők

Az állatok szerelmesei és a humoros történetek olvasói az első helyre repítették az elhunyt angol állatgyűjtőt, Gerald Durrellt, őt követi az illusztrációiról híres Tony Wolf és gyerekkönyvei. 2018-ban kezdték el újra kiadni a *Mesél az erdő* című gyerekkönyvsorozatát, ez szinte biztosan hozzájárult a sikerhez, mert a korábbi kiadásokat is ronggyá olvasták a legkisebbek. J. R. dos Santos szinte egy az egyben átvette Dan Brown helyét, aki az előbbi szerzőhöz hasonlóan szintén kalandregényeket ír, talán egy kicsit több „misztikus” tudásanyaggal. Nora Roberts személyében egy romantikus szerző következik a sorban, vélhetően a hölgyek kedvence, majd Aldous Huxley, aki a társadalomábrázolásáról lett híres regényíró. A hatodik helyen örvendetesen egy magyar szerző, Mikszáth Kálmán szerepel, azonban jelenléte a tízes listán, mint korábban tapasztalni lehetett, feltehetően a kötelező olvasmányok meghatározásának köszönhető. Egy népszerű, humoros kortárs költő-író, Lackfi János következik utána, aki a televíziós és más médiaszereplései miatt

is ismert lehet. Janikovszky Éva a nyolcadik helyen áll, a gyerekeknek és felnőtteknek is egyaránt fontos mondanivalót tartalmazó könnyed olvasmányai miatt igazán kedvelt. Őt az utolsó előtti helyen ismét egy romantikus író, Jojo Moyes követi, akinek több könyvét is megfilmesítették, gondoljunk csak a *Mielőtt megismertelek* című regényére. A tízes lista végén pedig egy hazai stand-up komikus, Felméri Péter foglal helyet, aki szintén a tévéképernyőről lehet elsősorban ismerős az olvasóknak.

A 2015-ös és a három évvel később készített 2018-as lista közt egyáltalán nincsen egyezés, viszont négy magyar szerző is szerepel a 2018-as lajstromon. Mikszáth Kálmán és Aldous Huxley kivételével talán elmondható, hogy kizárólag szórakoztató olvasmányok szerepelnek a listán, illetve egy mesekönyvszerző, illusztrátor. Kivétel talán Lackfi János, akinek a művei egyaránt lehetnek szórakoztatóak és komolyak. Szintén egy gyerekönyvszerző volt a 2015-ben készült listán is: Rowling, a Harry Potter sorozat írója. Arányában tekintve a kalandregények és krimik szerzői kis mértékben megfogytak.

Sorszám	2015 legolvasottabb könyve	2018 legolvasottabb könyve
1.	Harry Potter és a félvér herceg (J. K. Rowling)	Mesél az erdő az állatokról (Tony Wolf)
2.	Kóma (Robin Cook)	Vaticanum – Az ősi prófécia (J. R. dos Santos)
3.	Bridget Jones naplója (Helen Fielding)	Halálhegy (Donnie Eichar)
4.	Családom és egyéb állatfajták (Gerald Durrell)	Az afgán (Frederick Forsyth)
5.	Hóember (Jo Nesbo)	Addig se iszik (Bödöcs Tibor)
6.	November lánya (Fejős Éva)	Dolgozó kutyák (Laura Greaves)
7.	Kékszakkal (Kurt Vonnegut)	Hasznos holmik fahulladékból (Fanyúvasztó Ferdinánd)
8.	Az alkimista (Paulo Coelho)	A zsenialitás földrajza (Eric Weiner)
9.	Királyi fortély (Steve Berry)	Húzó 4. (Rónai Egon)
10.	Egri csillagok (Gárdonyi Géza)	Heidi (Johanna Spyri)

2. táblázat: Legolvasottabb könyvek

A legolvasottabb könyvek listájának élén az előbbi összeállításból már ismert Tony Wolf és könyve, a *Mesél az erdő* című sorozat első része áll. A második helyen ismét olyasvalakinek a műve szerepel, aki az első listán is látható, ő J. R. dos Santos, könyve pedig a *Vaticanum*, amely egy vallási témájú izgalmas regény. Ezt követi egy dokumentumregény, amely egy tragikus kirándulás történetét tárja fel, tudományos magyarázattal. Utána következik Frederick Forsyth csak részben fikciós írása, ez a negyedik a sorban. Ezúttal is felkerült a listára egy magyar humorista, Bödőcs Tibor, aki ugyanabból a Showder Klub című műsorból ismert, mint a legolvasottabb szerzők tizedik helyezetteje. A hatodik helyre

egy talán kevésbé ismert író, Laura Graves olykor megható, és mindvégig érdekes segítő-kutyákról szól műve került. Olyan állatok állnak könyve középpontjában, amelyeknek a kiképzés során nemes feladat jutott: az ember megsegítése. A könyvnek már a címlapja is figyelemfelkeltő, bájos és erre lehet számítani a tartalmával kapcsolatban is. A barkácsolás mint szabadidős tevékenység úgy látszik előretört a kölcsönzési listán, hiszen egy magyar álnevű szerző praktikus könyve lett az egyik legkeresettebb. Feltehetően azért, mert játékos és könnyed formában mutatja be a hulladékfa ötletes felhasználását, örömteli munkával és számos fortélyal kecsegtet. Eric Weinernek eddig legalább három könyve jelent meg magyar fordításban és mindegyik egy-egy világszerte kalandozást mutat be, egészen különös szemszögből. Írásai olvasmányosak, érdekesen ábrázolják a földgolyó különböző tájain élők viszonyát a zsenialitáshoz. Bár tudományos igényűnek nem lehet nevezni, előkelő helyet foglal el a szórakoztató ismeretterjesztő könyvek között. A magyar televíziós újságírók közül Rónai Egon riportkönyve lett a legolvasottabb. Más újságírókhoz hasonlóan folytatja azt a tendenciát, hogy a televíziós beszélgetéseket „lefordítja” írott nyelvre – úgy látszik sikerrel. A lista végén egy 19. századi svájci szerző gyerekregegye áll, amely azonban számos olyan megható mozzanatot is tartalmaz, melyekért a felnőtt olvasók is szívesen megismerkednek Johanna Spyri regényével.

A legolvasottabb könyvek listái mindkét statisztikában gyerekkönyvvel kezdődnek, ezeket kölcsönözték ki a legtöbb alkalommal. 2018-ban kevesebb regény került a listára, helyüket dokumentum jellegű művek (*Halálhegy, Dolgozó kutyák*) vették át, illetve hobbi szakkönyvek (*Hasznos holmik fabulladékból*), valamint Rónai Egon riportkötete és az *Addig sem iszújk* című irodalmi stílusparódia-kötet jelenik meg újdonságként.

A legkedveltebb magyar szerzők és könyvek

A legolvasottabb magyar szerzők között is van átfedés a korábbi táblázatokkal, az első négy helyezett már feltűnt a legolvasottabb szerzők listáján, így az olvasmányok és az érdeklődés beszűkülése talán reális „veszélynek” mondható.

Sorszám	2015 legolvasottabb magyar szerzői	2018 legolvasottabb magyar szerzői
1.	Gárdonyi Géza	Mikszáth Kálmán
2.	Móricz Zsigmond	Lackfi János
3.	Petőfi Sándor	Janikovszky Éva
4.	Karinthy Frigyes	Felméri Péter
5.	Katona József	Wass Albert
6.	Fejős Éva	Vekerdy Tamás
7.	Arany János	Kukorelly Endre
8.	Márai Sándor	Sütő András
9.	Zacher Gábor	Ráth-Végh István
10.	D. Tóth Kriszta	Wacha Imre

3. táblázat: Legolvasottabb magyar szerzők

Az ötödik helyen Wass Albert erdélyi származású író áll, akinek az írásai széles skálát ölelnek fel a drámától a novellákon át a regényekig. Sok műve lett ismert a Kráter Kiadó életműsorozatának köszönhetően, amelyben a hangulati sokszínűség is megtalálható, a humortól a komoly társadalomábrázolásig.

Őt követi a magyar (gyerek)pszichológus, Vekerdy Tamás, számos tanácsadó és ismeretterjesztő mű szerzője. A professzor méltán népszerű tanácsadó rovatai több újságban is megjelentek és rengeteg szülőnek segítettek a gyerekevelésben, a gyerek iskolával kapcsolatos félelmeinek leküzdésében, a tanulási teljesítmény fokozásában.

Kukorelly Endre író-újságíró manapság talán nem csak a szépírói munkásságával toboroz híveket, hiszen közéleti munkásságával is folyamatosan felhívja magára a figyelmet.

Az erdélyi Sütő András társadalomábrázolása és a külhoni magyarság sorsának, s mindennapi életének ábrázolása már régóta közkedvelt olvasmány, a megkapó és markáns karakterek bemutatása mindig egy régi békés korba repíti vissza a könyv olvasóit.

Ráth-Végh István kuriózumai, a művelődéstörténet furcsa eseményeit vagy visszásgait elmesélő különleges könyvei igazán szórakoztató olvasmányok, bár már nagyon régen adták ki őket. A tízes lista utolsó állomásán Wachá Imre megjelenése külön öröm a könyvtári kölcsönzésben. A sajnálatos módon éppen 2018-ban elhunyt nyelvész, szótárszerkesztő legjelentősebb művei a beszédműveléssel, retorikával és a helyes hangok képzésével vannak összefüggésben, több művében a beszédhangok helyes kiejtéséhez írt játékos gyakorlatokat gyerekeknek.

2015-höz képest a szépírók aránya nem olyan magas ebben a felsorolásban, viszont helyettük más műfajban alkotó írok jelennek meg: Vekerdy Tamás professzor és Kukorelly Endre, akik a tudományos ismeretterjesztés és társadalomábrázolás kategóriát jelenítik meg - gondoljunk csak Kukorelly *Rom: a komonizmus története* című művére -, de Wachá Imre nyelvész ugyancsak ide tartozik. Janikovszky Éva mint ifjúsági szerző, Ráth-Végh István pedig mint szórakoztató művei miatt híressé vált szerző újdonság a korábbi nevekhez képest. Kortárs természetesen most is akad a listán.

Sorszám	2015 legolvasottabb magyar könyvei	2018 legolvasottabb magyar könyvei
1.	Egri csillagok (Gárdonyi Géza)	A Pál utcai fiúk (Molnár Ferenc)
2.	Árvácska (Móricz Zsigmond)	Vuk (Fekete István)
3.	Ironikus etológia (Csányi Vilmos)	Istenek és emberek (Kepes András)
4.	Petőfi Sándor összes versei	Asszony és háza (Petrik Adrienn)
5.	A kőszívű ember fiai (Jókai Mór)	Merész magyarok – 30 emberi történet (Nyáry Krisztián)
6.	Örömkönyv (Müller Péter)	Tesco-titok
7.	Abigél (Szabó Magda)	A pénz szaga (Moldova György)
8.	Javított kiadás (Esterházy Péter)	Matematikai tételek és összefüggések - A 2017-től érvényes érettségi követelményrendszer alapján (Matos Zoltán)

Sorszám	2015 legolvasottabb magyar könyvei	2018 legolvasottabb magyar könyvei
9.	Sorstalanság (Kertész Imre)	Álmok, szimbólumok, terápiák (Bagdy Emőke)
10.	A Megmentő (Frei Tamás)	Mi van Dodó? Marabu Dodós könyve

4. táblázat: Legolvasottabb magyar könyvek

A legolvasottabb magyar könyvek élén kötelező vagy ajánlott iskolai olvasmányok szerepelnek, majd egy kortárs mű: Kepes András új regénye, amely 2018-ban jelent meg, így hamar népszerű lett a kölcsonzők körében. A negyedik helyezett egy fotós könyv, amely egy házvásárlás és felújítás történetét írja le, szemléletes és hangulatos fotókkal, mint egy képes album.

Öt követi Nyáry Krisztián irodalmár példaadó magyar sorsokat bemutató kötete, majd egy régebbi kiadású botránykönyv a multik világából, amely belülről szemléli a címben szereplő cég működését. Moldova György 1986-ban megjelent kamionsofőrökről szóló riportkötete a hetedik helyen egy kicsit meglepő, hiszen szép számmal jelentek meg azóta újabb könyvei. A következő az érettségire készülők hasznos kiadványa, utána egy újabb pszichológus, Bagdy Emőke, aki a népszerű pszichológiai ismeretterjesztés egyik magyar úttörője. Végül az ismert karikaturista, Marabu abszurd humorú, gyűjteményes képregénykötete került fel a népszerűségi lista tizedik helyére.

2018-ban csak két klasszikus fért fel a legolvasottabb magyar könyvek közé, viszont ezek kerültek a lista élére. Az összes többi mű kortársnak számít az új listán, habár a művek stílusa jelentősen különböző. A negyedik helyen álló képes fotós album jellegű mű (*Aszony és háza*), a botránykönyvnek számító hatodik, és a nyolcadik iskolai kiegészítő vagy segédkönyv jelentősen eltér a 2015-ös lista elemeitől. Csányi Vilmos és Bagdy Emőke párba állítható az érdekes ismeretterjesztés kategóriában, *A pénz szaga* mint riportkönyv azonban szintén új műfajában ezen a listán.

Két további kategória tízes listái

Három évvel ezelőtt még két kategóriát tartottunk érdemesnek megvizsgálni, a legkedveltebb gyerek- és ifjúsági könyveket, továbbá a máshová nem besorolható műveket.

Sorszám	2015 legolvasottabb gyerek- és ifjúsági könyvei	2018 legolvasottabb gyerek- és ifjúsági könyvei
1.	Thomas a gőzmozdony	Mesél az erdő az állatokról (Tony Wolf)
2.	Bogyó és Babóca (Bartos Erika)	Hajónapló (Bálint Ágnes)
3.	A hétfejű tündér (Lázár Ervin)	Az orrszarvú dühe (Bear Grylls)
4.	Baltoni böngésző (Pikler Éva)	Vackor az első bében (Kormos István)
5.	Rumini (Berg Judit)	Vadvízi kaland (Nicholas Oldland)
6.	Disney mesék	Dörmögőék kalandjai (Gyárfás Endre)

Sorszám	2015 legolvasottabb gyerek- és ifjúsági könyvei	2018 legolvasottabb gyerek- és ifjúsági könyvei
7.	Trapiti (Darvas László)	Huckleberry Finn (Mark Twain)
8.	A bölcs hiánypótló (Békés Pál)	Kétévi vakáció (Jules Verne)
9.	Lovak (Mi micsoda sorozat)	Emil és a detektívek (Erich Kästner)
10.	Kalózok (Mi micsoda junior sorozat)	Fairy Oak (1.) (Elisabetta Gnone)

5. táblázat: Legolvasottabb gyerek- és ifjúsági könyvek

A kedvenc gyerek- és ifjúsági könyvek is a *Mesél az erdő* című sorozat első részével kezdődnek, majd Bálint Ágnes naplóregényével folytatódik a sor, amelyet a túlélő specialista Bear Grylls gyermeknyelvezetre lefordított kalandregénye követ. Egy klasszikus, *Vackor az első bében* a negyedik helyre küzdötte fel magát, tanúsítva a kisiskolások számára, hogy az iskola nem is olyan rossz hely, mint amilyennek elsőre tűnik a megszeppent nebulóknak. A *Vadvízi kaland* amolyan modern gyerekkönyv, egyszerű, sematikus, de szerethető ábrákkal és szereplőkkel, ahol azonban a szöveg legalább olyan fontos, mint az élményszerűség, ugyanakkor fontos mondanivalója van – gyerekenyelven. *Dörmögőék kalandjai* népszerűek lettek a „retro” mesekönyvek közül, őket követi Mark Twain huncut gyerekhősének kalandjait elmesélő regénye. Jules Verne, a nagy elbeszélő nyolcadik helyen álló regénye egy izgalmasra sikerült vakáció hosszúra nyúlt kalandját meséli el, igazi robinzonád. Az *Emil és a detektívek* megfilmesített változata, valamint a regény is egyaránt nagy hasonlóságot mutat Csukás István ifjúsági műveivel. Mindkettőben gyerekcapatok kovácsolódnak össze és mély barátságok szövődnek, miközben izgalmas, felnőttes kalandokat élnek át a szereplők a reálisan ábrázolt kortárs világban. Végül egy modern (leány) meseregény-sorozat első része került a felsorolásba, amely az olvasni tanulókat nyűgözheti le igazán, a kitalált mesevilág miatt.

Az újabb listán nem jutott hely a gyerekeknek szánt ismeretterjesztő műveknek, a korábbi két *Mi micsoda* kötet helyett. Csak regények vagy éppen meseregények szerepelnek rajta, a 2015-ös lista *Balatonai böngészője* pedig egy foglalkoztató könyv volt. A megfiatalodott listán három klasszikus mű egymás után sorakozik a hetedik, nyolcadik, kilencedik helyen. Az aktuális ranglistán mindössze egy olyan mű lelhető fel – az első –, amely a most olvasni tanuló korosztálynak szól, a többről elmondható, hogy kisiskolások számára íródott, akik már önállóan is képesek olvasni. Ezzel szemben a 2015-ös lista első, második és hatodik kötete nem feltétlenül az önállóan olvasóké, inkább a szülői meséléshez, felolvasáshoz illenek jobban.

Sorszám	2015 legolvasottabb „nem szórakoztató jellegű” könyvei	2018 legolvasottabb „nem szórakoztató jellegű” könyvei
1.	101 hálószoba (Julie Savil)	Ágrólszakadt jóbarátok (Tildy Zoltán)
2.	Horvátország (Ingrid Sever)	Barcelona - Élménygyűjtő
3.	30 recept burgonyával	Családi kör (Ranschburg Jenő)
4.	Párizs felfedezése (Éric Hazan)	Didaktika (Falus Iván)

Sorszám	2015 legolvasottabb „nem szórakoztató jellegű” könyvei	2018 legolvasottabb „nem szórakoztató jellegű” könyvei
5.	A Holt-tengeri tekercsek – A történelem nagy rejtélyei (Koronczai-Fekete Viktória)	Az én utam (Reinhold Messner)
6.	Görög művészet (Castiglione László)	Az év természetfotói – Magyarország 2018
7.	50 pszichológiai tévhit	Kommunikáció (Karl Erik Rosengreen)
8.	A világ múzeumai (Giulia Camin)	Kék Vándor (Burger Barna)
9.	Kis magyar művelődéstörténet (Nemeskürty István)	Spanyol kulinária (Marion Trutter)
10.	Szicíliai maffia (Giuseppe Fava)	Dr. Mengele boncolóorvosa voltam (Nyiszli Miklós)

6. táblázat: Legolvasottabb „nem szórakoztató” könyvek

Tildy Zoltán 1960-ban kiadott madarokról szóló fekete-fehér fotóskönyve meglepő módon az első helyre került. Ezt követi egy első kiadású útikönyv, amely eltér a szokásos recepttől: csupán egy-egy érdekességet villant fel és nem helyezi azokat kontextusba, csak alapvető információkat közöl, lenyűgözően éles és színtelített fényképekkel. Ranschburg Jenő füzetszerű kiadványa örök alapigazságokat nyújt az olvasó számára a felnövekvő gyerek és szülei kapcsolatáról, a nevelés alapfogalmairól.

A negyedik helyre került *Didaktika* című, többszöri kiadást megért tankönyvet a felsőoktatásban tanulók forgathatják sokat. Az ötödik helyen egy hegymászó hitvallása és hegyi kalandjai található, ezt követően pedig a hatodik helyen ismét egy gyönyörű természetfotókat bemutató kiadvány foglal helyet.

A sorrendben hetedik mű feltehetően szintén a főiskolások és egyetemisták által koptatott könyv a kommunikációkutatásról, majd pedig ismételtlen egy fotóskönyv következik, amelynek lapjain az Országos Kéktúra útvonalát lehet bebarangolni egy profi fotós lenszójén keresztül szemlélve.

A *Spanyol kulinária* igen részletgazdagon kínálja megismerésre az Ibériai-félsziget konyhaművészetét, receptekkel, történelmi háttérrel. Mindkettő igen súlyos kiadvány, szó szerint, aki hazavitte biztosan nagyon elkötelezett a téma iránt. Végül egy életrajzi ihletésű írás zárja a sort, amely a második világháború rémtetteiről szól.

Az előző felméréshez képest megháromszorozódott a fotós könyvek száma, amelyek vagy képekben mesélnek el egy történetet, vagy maguk a képek a főszereplők egy-egy hozzájuk kapcsolható rövid ismertetéssel (1., 6., 8. sorszámmal). Megjelenik a tavalyi évről készült sorban egy önéletrajzi könyv, Reinhold Messner hegymászó műve. Az utazással kapcsolatos kötetek közül most két spanyol szerepel, bár az egyik inkább gasztronómiai kalandozás, a két korábban szereplő országot és várost bemutatóval szemben. Tudományos mű most is akad a kedvencek között, illetve a „hétköznapi pszichológia” téma is jelen van, a *Családi kör* megtestesítésében. A két felmérés összevetése során különösen érdekes, hogy a tizedik helyezett mindkét esetben egy-egy dokumentumregény.

Összegzés

A kölcsönzési statisztika három évvel ezelőtt teljesen más képet mutatott, mint 2018-ban. jelentősen változtak a szerzők, a művek, de nem teljesen egyértelműen cserélődtek ki a könyvek újakra. Az olvasók érdeklődése továbbra is változatos, de mintha némileg eltolódott volna a tényirodalom és a tudomány felé, hiszen csökkent a fikciós művek száma az egyes kategóriákban.

A felmérés természetesen igen korlátozott mértékben tud képet adni az olvasási és kölcsönzési szokásokról, de mindenképpen érdekes látni hogyan alakulnak a ranglisták és a demográfiai összetétel, amely egyúttal meghatározza az érdeklődési kört és az olvasmányélményeket is. A televízióból ismert személyek megjelenése a nyomtatott könyvek piacán nem csak pusztán marketingfogás lehet az olvasás szempontjából, amennyiben ténylegesen a szabadidő hasznos eltöltésének részévé teszi az olvasást.

Talán a tudományos érdeklődés bővülésének kimutatása is leolvasható a közzétett listákról, így elmondható, hogy a (felső)oktatásban tanulók aktív könyvtárhasználók. Ugyanakkor az érdeklődés kibővülését jelzi a változatos témájú könyvek kölcsönzése. Itt nagy a szórás, a fagegmunkálástól kezdve a gyereknevelés témáján át a halászok berendezésig mindenféle és -fajta olvasmány előkerült a felállított rangsorokon.

Az a tény, hogy egyre több író és egyre többféle könyv jelenik meg a piacon, talán jobban felélénkíti az olvasási kedvet, és a könyvtárba járási hajlandóságot is növeli, mert sokkal nagyobb választékot tudnak felmutatni az intézmények. Remélhetőleg egy következő felmérés majd újabb olvasókról és bővülő érdeklődési kedvről fog tanúskodni.

Jegyzetek

1. Dóra László: *Mit olvastunk 2015-ben?* = Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, 25. évf. 2016. 1. sz. 35-39. p.
http://epa.niif.hu/01300/01367/00274/pdf/EPA01367_3K_2016_01_035-039.pdf
(2019.04.03)

Nemzetközi Könyvtörténeti Intézet alakulhat Egerben

2019. április 8-án egy Nemzetközi Könyvtörténeti Intézet megalakításának lehetőségéről egyeztettek az Eszterházy Károly Egyetemen. Az egri önkormányzat, az egyetem és az egri érsekség közösen hozná létre az intézetet, amely vezető európai könyvtörténészek könyvgyűjteményeire alapozva alakulna meg.

Feladata az írott kulturális örökség összehasonlító vizsgálata lenne, különös tekintettel arra, hogy a különféle nyugat-európai szellemi áramlatok milyen ütemben érték el Közép-Európát és Magyarországot.

(Forrás: Heol.hu, TV Eger)